

**Vogelnestorchis bij Noordwijk.** — Wellicht interesseert het u, te vernemen, dat ik heden een enkel exemplaar vond van *Neottia Nidus avis* in den duinstrook tusschen het Staatsboschbeheer en het strand even ten Noorden van het golfterrein van Noordwijk aan zee. Noordwijk, 29 Juni '29.

Dr. ARIE QUERIDO.

**Kruisbekken.** — Op den dag der stemming voor de 2de Kamer heb ik hier in het duin een paar honderd M. west „van het eiland” (zie kaartje v. d. waterleiding) een stuk of 4 kruisbekken gezien. Waarschijnlijk jonge. Zij leken groen-grauw. De bek zag ik duidelijk, daar zij hoogstens 5 M afzaten en rustig aan de denneappels aten. 'k Had een goede kijker ook.

Zandvoort.

L. OBREE.

**Zeldzame Kevers en Vlinders.** — Wellicht interesseert U 't volgende lijstje van door mij gevonden insecten, welke de boeken als betrekkelijk zeldzaam opgeven:

Kevers: 1. *Gewapende Hoornkever* (*Odontaeus armiger*) 11 Juli 1923 ('s avonds in huis gevlogen. Udenhout. 2. *Lederboktor* (*Prionus coriarius*) Drunensche duinen 15 Juli '22.

stelling, dat bij de vogelvangst wel eens een bevolking van een bepaald gebied in zijn geheel kan worden getroffen. De voedselresten in de omgeving van een haviksnest aangetroffen bleken afkomstig te zijn van 7 konijnen, 1 eekhoorn, 1 fazant, 1 patrijs, 15 duiven, 1 kauw en 1 groote lijster. Alweer het gewone verschijnsel: de roofvogel neemt wat het makkelijkst te krijgen en het overvloedigst voorhanden is. T.

**Mellum.** — Tusschen de Jahde-bocht en den mond van den Weser ligt het schiereiland Butjadingen. Daarvoor steekt in de Noordzee een groot Wad uit en op dat Wad ligt het eilandje Mellum. Het herinnert in zijn bouw aan Griend en aan de Noordwestplaat. Aan den Noordwestkant heeft het schelpenstrand en lage duintjes, naar het Zuidoosten loopt het uit in een slibplaat, begroeid met Lamssoeren, Engelsch gras, Zulte, Zeekraal. Het eigenlijke eiland boven den gemiddelden hoogwaterstand is 20 H.A. groot en nu vijftig jaar oud. Sedert ongeveer twintig jaar is het een beschermde vogelbroedplaats.

Van 13 Mei 1926 tot 3 September 1926 heeft Helge W. Culemann op dat eilandje vertoefd en er zich bezig gehouden met vogelkundige waarnemingen, waarvan hij in het Journal für Ornithologie van Oktober 1928 een uitvoerig verslag geeft. Er broedden in dat jaar  $\pm$  3200 paren en wel  $\pm$  1500 paar Zilvermeeuwen, 8 paar Stormmeeuwen, 46 paar Dwergsterntjes, 1 paar Noorsche Sterns, 1600 paar Vischdiefjes, 130 paar Groote Sterns, 23 paar Scholeksters, 1 paar Strandplevier, 7 paar Tureluurs, 4 paar Bergeenden, 8 paar Akkerleeuwerikken, 1 paar Graspiepers.

Daar er zich onder de zilvermeeuwen verscheidene nestroovers bevonden, zoodat de andere vogels met ondergang werden bedreigd, besloot men het aantal der zilvermeeuwen te beperken door het wegnemen der eieren, zoodat er dat jaar slechts 320 jongen zijn uitgebroed. De van hun eieren beroofde meeuwen bleven om en bij Mellum rondzwerven en richtten nog veel schade aan. Zoodra de sterntjeskolonies maar talrijk genoeg zijn, kunnen zij de zilvermeeuwen weren. De scholekster is zelfs bij klein aantal mans genoeg. Door de vogels met kleuren te merken, kon Culemann vaststellen, dat in een kolonie elke oude vogel zijn nest en ook zijn jongen van de andere kan onderscheiden. De vogels toonden een afkeer van de roode kleur. Een met rood gemerkte zilvermeeuw werd door zijn soortgenooten verjaagd en mishandeld. Gekleurde vischdiefjes hadden geen last van anderen.

De vogels houden van de plek, waar ze voedsel zoeken naar het nest een vasten weg. Culemann ving van die vogels en bracht ze langs ongewonen weg op een ongewone plaats en nu konden de vogels hun nestplaats niet terugvinden. Dit geeft weer te denken omtrent het oriënteringsvermogen van de vogels.

In den trektijd plaatste Culemann struikgewas in de duinstreek en bracht daar vang-fuiken in aan. Daarin ving hij over de duizend vogels, die na geringd te zijn weer werden losgelaten. Het waren vooral roodstaartjes, roodborstjes, fitisjes, zanglijsters, grasmusschen, schildvinken, vliegenvangers, rietgorzen, piepers, blauwborstjes, tiftjafs en spotvogeltjes, kwikstaartjes, later veel spreeuwen en leeuwerikken. Langs het water vertoonden zich talrijke wulpen, rosse grutto's en verschillende soorten van plevieren en strandloopers, ook reigers, een enkele lepelaar, slechtvalken, buizerd, wespandief, havik, boomvalk. Om vliegen te vangen beklauterde een boomkruipertje het steile duin, als of het een boomstam was. De meeste trekkende zangvogels schenen zich slechts één dag op het eiland op te houden, andere bleven langer, met name vinken en keepen. Dit stemt overeen met wat Ticehurst twintig jaar geleden bij ons op de Eendrachtswelders waarnam.

Dit is, meen ik, de eerste maal dat een natuurmonument gedurende een lange periode stelselmatig is onderzocht. De waarnemingen vormen een zeer goede aanvulling voor wat van Helgoland bekend is. Een dergelijke studie voor een of meer van onze eigen Noord-zee-eilanden of eilandjes zou ook zeer welkom zijn. De vogellijst voor Texel van nu zou heel wat verschillen aantoonen met die van vijftientig jaar geleden. T.

**Vogelmoord in België.** — Wij ontvingen van Dr. Derscheid een mededeeling over de vogelverdelging in België. De Belgische vogelbeschermers hadden daarover op het Congres in Genève een boekje open gedaan en o.a. beweerd dat er jaarlijks twintig miljoen zangvogels in het kleine koninkrijkje zouden worden gedood. De ervaring heeft geleerd dat